

Cittaslow - generalforsamling 2016

Indlæg af Johnni Balslev, redaktør, fotograf og rejsejournalist

Tak for invitationen. Det kan kun være en fornøjelse at fortælle lidt om, hvorfor min kone og jeg er flyttet til Svendborg.

Mange af jer kender Svendborgs herligheder i forvejen. Men det kan måske være lidt sjovt at høre, hvorfor en rejsejournalist med mere end 25 års erfaring vælger at slå sig ned i Svendborg i 2014.

Inden jeg kommer ind på det, ganske kort fra min baggrund.

Da jeg blev årets rejsejournalist for nogle år siden, blev det nævnt, at jeg var en ægte stenbrodreng fra Istedgade med hang til debat og en kritisk pen til fordel for forbrugeren, den rejsende.

Selv om jeg har boet 34 år på Vesterbro nær Københavns Hovedbanegård, er jeg en noget uægte stenbrodreng. Jeg er nemlig født og opvokset i omegnskommunen Herlev.

Det tværpolitiske arbejde har altid været væsentligt for mit frivillige arbejde. Det startede i Herlev Miljøforening i 1970'erne. Herlev Miljøforening var en af Danmarks første lokale miljøforeninger. Vi opnåede bla. at få bevaret 500 kolonihaver. Selv om odds var 18 mod 1 i kommunalbestyrelsen for en nedlæggelse af dem. Her havde folk et fristed væk fra små, klamme lejligheder på Nørre- og Vesterbro.

Senere i 1990'erne var det byfornyelsen af Vesterbro. Et projekt til over 6 mia kroner med vægt på sanering og fornyelse af den gamle boligmasse. Et projekt der i modsætning til den hårde sanering af Nørrebro viste respekt for det gamle byggeris kvaliteter. Lejligheder blev sammenlagt, 2. og 3. baggård revet ned og moderne sanitære installationer afløste etagevask og fælles lokummer. I dag fremstår Indre Vesterbro som et unikt eksempel på et harmonisk og tidstypisk karrébyggeri fra slutningen af 1800-tallet. Med store grønne gårdarealer bag de flotte gadefacader.

Tilbage på sporet. Hvorfor Svendborg?

Som rejsejournalist har jeg altid rejst i nærheden af havet. Og nærheden til vandet blev afgørende for valget af et nyt sted at bo. Kunne det så ikke lige så godt have være dejlige byer som Kerteminde eller Faaborg?

Måske. Men Svendborg har nogle store fordele. Svendborg er en hel by. En by der også lever om vinteren. Her er et blomstrende kulturliv, et afvekslende forretningsliv med specialforretninger, der drives af entusiastiske ildsjæle. Svendborg har mange uddannelsesinstitutioner. De giver en levende ungdomskultur. Flere uddannelser knytter sig til den maritime kulturarv. En kulturarv, der trives i en aktiv havn med færgeruter, fragtskibe, værft, lystbåde og skønne træskibe. Svendborg har endda, endnu, sit eget hospital. Med alderen sætter man også mere og mere pris på at have et tilbud af gode spisesteder i nærheden.

Jeg kunne fortsætte med at fremhæve Svendborgs herligheder, men det skulle nødtigt ende i tårevædet skamrosning. Derfor vil jeg tillade mig at tage rejsejournalistens briller på.

Store industrielle arbejdspladser er nedlagt over hele Danmark de seneste årtier. Store virksomheder har forladt Svendborg. Kelloggs og Svendborg Værft er vel de mest kendte. Nok til at handlingslamme byen. Hvilken vej skal vi nu gå?

Vi er alle drevet af udviklingen, lidt viljeløst til tider. Vi glemmer alt for ofte, at vi har en reel indflydelse, hvis vi viser viljen til ændring eller fornyelse.

Vi skal stille krav til den by og de omgivelser vi vil leve i. Her kan jeg ikke lade være med at dykke ned i en lille, men væsentlig detalje. Især set med turismens briller.

Jeg har stukket næsen lidt frem i debatten om Svendborgs udvikling og specielt omkring den påfaldende mangel på grønne oaser i byens centrum. De er alle som én optaget af parkeringspladser.

Vi har været ret viljeløse i udviklingen af bilismen. Den har taget magten fra os. Mange steder kæmper man derfor for at få mennesket i centrum igen.

Selvfølgelig er bilen et uundværligt transportmiddel. Biler skal kunne komme ind til centrum, men de skæmmer utroligt meget, når de er drysset ud over den gamle bydel. De bør i stedet opbevares i konstruktion i P-kældre eller P-huse. Grav P-pladsen ved Voldgade ned og få 800 P-pladser fordelt på 3 etager. Byg elektronisk styrede P-pladser i DLG-bygninger på havnen. Blandt andet i den hvide silo. Så har vi mindst 1400 nye P-pladser ud af Svendborgs knap 2000.

Hvis nogle forretningsdrivende tror, at 20 parkeringspladser på Torvet kan holde gang i forretningen, så er der lang vej igen. De der handler i storcentret uden for byen kører direkte ind foran en af de store kædeforretninger. Helt fint. Det er bare ikke den måde, man handler på i centrum af de lidt større byer som Svendborg.

I centrum nyder man den gamle købstads smukke rammer, her slår man sig ned på en café eller restaurant, her strejfer man lidt rundt og nyder sine indkøb. Her er trivslen en vigtig del af indkøbet. Der må gerne være uventede oplevelser med kulturelle indslag som musik og underholdning.

Torvedagene og kulinariske events er en ekstra charme, der giver mindelser om sommerferierne sydpå.

Byrum er til refleksion og oplevelse. Byrum er et af de sjældne uforpligtende mødesteder for mennesker. Byens gæster kommer garanteret ikke for at glo på parkerede biler.

Ejendomsmæglere gør opmærksomme på, at vi ser på det omgivende miljø, når vi køber bolig. Ikke kun boligen selv. I byerne er det omgivende miljø endda vigtigere end selve boligen.

Cittaslow. Hvad betyder det for mig?

Cittaslow lyder og smager godt, uden iøvrigt at gå Kulinarisk Sydfyn i bedene. Det er det kvalitative liv. Det enkle, overskuelige liv vi længes efter, men er ved at miste. Et liv i balance. Også en balance i forhold til vort omgivende miljø.

Det gode liv er et bredt kulturliv, en palet af tilbud. Det gode liv er respekten for andre. Unge, gamle folk i nød. Men det behøver ikke være grænseløst naivt. Der må godt trækkes grænser. Der er plads til alle mennesker, men ikke alle menneskers opførsel. Det gode liv er, når etik og æstetik går hånd i hånd.

Man må gerne glæde sig til at gå på en indkøbs- og oplevelsestur i Svendborgs centrum. Et levende musik- og teaterliv kan sagtens byde ind, sammen med et Kulinarisk Sydfyn med gode produkter og livlige markeder. Sport og dans kan også byde ind i byrummet.

Der bør køre en lind strøm af turistbusser til Sydfyn. Variation i faste rammer er det, jeg ser inden for charterturismen. I lavsæsonerne i forår og efterår fylder det pengestærke grå guld flyene. Man vælger mellem nogle let tilgængelige tilbud. Kan vi ikke lære af det?

Udvikling af turismen har løftet mange mindre bysamfund op ude i den store verden. Turismen har simpelthen været redningsplanken for byer, der har mistet deres traditionelle erhverv. Turismen er et erhvervsområde, hvor der er brug for arbejdskraft på alle uddannelsesniveauer. Fra den ufaglærte til den højtuddannede.

Man skal udvikle det, man har arvet. Man skal ikke nødvendigvis opfinde noget for at please nogen. Og man skal turde satse, når man har besluttet sig. Svendborg er en hel by, der sagtens kan sælge sig selv bedre. Men det skal gøres, inden shoppinggaderne står halvtomme.

Alle I der ved, at I har et godt produkt med en god historie skal tage et skridt ud på gaden og gøre andre opmærksomme på det. I fællesskab. Intet kommer af sig selv. Flyt ud på torve- og markedsdage, stå sammen om markedsføring af byen. Støt de fora, der støtter jeres sag.

Betragt ikke kun hinanden som konkurrenter. I må stimulere jeres netværk og måske lære noget af de mange berømte mikro-bryggerier på Fyn. De ligger helt i toppen på landsplan. Og det gør de blandt andet, fordi de udveksler erfaringer med hinanden. - Den vej behøver du ikke gå, der har jeg været. Den førte ingen steder hen. Kun til udrikkelig øl.

Sæt jer et mål som 5-6 ekstra busser om ugen med det købestærke grå guld fra København, Odense og trekantsområdet. Endagsture i højsæsonen og prøv med overnatning i skuldæsonerne.

Der påhviler jer i Cittaslow med en klar holdning til det gode liv at sælge den idé til jeres kunder. I har noget at have det i. Som jeg ser den korte udgave, falder tiltrækningskraften overfor turister i Svendborg i fire hovedgrupper:

1) - En **historisk købstadscharme** ved vandet. Et bygget miljø der signalere ro, harmoni og oplevelser. Der mangler kun et grønt islæt i stedet for parkerede biler.

2) - **Det maritime liv** med værft, færger, træskibe, lystbådehavne og Helge er en klar magnet. Ture på cykel eller til fods langs vandet og på de mindre øer er der allerede lagt et fundament til. Havkajak, lystfiskeri og dykning er nye områder, der absolut er værd at dyrke endnu mere.

3) - **Det kulinariske Sydfyn** er i blomstring. Jeg har selv mødt en del af de ildsjæle, der vokser op af den fynske muld. Økologi, øl, vin, ost, chokolade. Herligt og meget Cittaslow. Vejen til danskernes hjerter går gennem maven!

4) - Der er **gode shoppingmuligheder** med 15-20 charmerende specialbutikker med fødevarer, kunsthåndværk og livsstilsprodukter. Omkring det samme antal modetøjsforretninger for kvinder og endda også 7 herretøjsforretninger inden for få hundrede meters afstand af hinanden. I København er der dagsrejser mellem dem.

Svendborgs dygtige kunsthåndværkere kunne være mere synlige andre steder end i deres egne værkstedsbutikker. Måske kan vi lære lidt af bornholmerne.

Torvedage, fødevarerevents og kulturelle events med et højt aktivitetsniveau øger helt klart Svendborgs attraktionsværdi.

Nu har jeg lagt en turistvinkel på en del af dette indlæg. Men hvad der gælder i tiltrækningen af turister, er i høj grad også det, der kan holde liv i Svendborg. Det kan samtidig trække nye arbejdspladser og nye beboere til byen - til det gode Cittaslow-liv.

Johnni Balslev, marts 2016